

[Hans Rasmussen.]

de administrative organer, så de kommer til at virke efter deres hensigt, således at tillægspensionens udbetalinger kan begynde pr. 1. marts 1965.

Forinden jeg går over til at omtale visse perspektiver, som dette lovforslag kan ses i, vil jeg gerne complimentere for det arbejde, som det nedsatte udvalg med direktøren for arbejdstilsynet, hr. G. Drachmann, som formand har præsteret. Særlig når vi tager den korte tid i betragtning, synes jeg, det er en god betænkning, man har udarbejdet, og derefter opbygget et lovforslag, som den højtærede arbejdsminister præcist og hurtigt har kunnet præsentere her i folketinget.

Arbejdsmarkedets tillægspension vil være en ny og vigtig milepæl i dansk socialpolitik, men ikke mindst i arbejdsmarkedets historie. Gennem dette skridt skabes en større tryghed for de mange funktionærer og lønmodtagere, der nu bliver omfattet af tillægspensionen.

Inden for socialdemokratiet finder vi det ganske vigtigt, at når arbejdsmarkedets tillægspension er blevet gennemført, bør man gå i gang med at skabe en lignende pension, hvori hele befolkningen bliver deltagtig.

Jeg er sikker på, at de danske lønmodtagere med største glæde hilser regeringens fremsættelse af dette lovforslag, som er en begyndende pensionslovgivning stilende henimod pensionsstørrelser, som hidtil alene har været forbeholdt visse tjenestemandsg og funktionærgrupper.

Lovforslaget om arbejdsmarkedets tillægspension er blevet mødt med den største interesse overalt i den danske offentlighed. Selv om der er fremkommet visse modvillige betragtninger over faktorernes orden i forbindelse med pensionssystemet i vort land, er der ingen tvivl om, at den danske befolkning i betragtning af de stadig bedre forhold, vi er kommet til at leve under, vil være parat til at ofre noget for at få denne store opgave løst. Heri ser jeg et bevis for, at den samfundsmæssige solidaritet er

stærkt levende i den største del af Danmarks befolkning.

Den danske socialpolitik har faktisk mange store årstal. Den højtærede økonomiminister har i sin bog „Staten og fattigdommen“ angivet, at den første danske socialreform spirede frem i september 1708. Nu ligger der jo en meget stor afstand af tid mellem denne sociale reform og de efterfølgere, som vi ikke mindst på grund af erhvervs- og samfundsudviklingen har kunnet gennemføre i vor moderne tid. Der er også en væsentlig forskel i ånd og indhold. Formålet med reformen i 1708 var, efter hvad der fortælles i økonomiministerens bog, ikke at hjælpe de fattige, men tværtimod at beskytte de bedre stillede imod de fattiges plagerier i form af betleri. I det hele taget har en lang række af de sociale foranstaltninger, der er gennemført her i landet op til den nyere tid, mere haft et sådant negativt sigte, end de har været egentlig positive.

Selv den første egentlige og vel rigtige socialreform gennem en særlig lovgivning om aldersomsunderstøttelse fra 1891 havde et sådant todelt formål. Det var dengang højres og de moderate venstremænds værk, der blev gennemført under stærk modstand fra de mere radikale venstrefolk. Højre og det moderate venstre mente dengang, at man havde fundet en løsning på aldersomsproblemet. Løsningen synes, selv om det senere er blevet bestridt i historiske skrifter, at være inspireret af Tysklands daværende kansler, Bismarck, der ved sociale indrømmelser ville stække vingerne på arbejderne i deres fremmarch i Tyskland.

Det samme synspunkt kom netop til orde i landstinget, hvor den moderate venstremand Thomas Nielsen var en ivrig fortaler for lovgivningen ud fra det synspunkt, at loven kunne blive en skanse imod det fremstormende socialdemokrati — først og fremmest ude på landet, men forhåbentlig også i Danmarks byer, som han sagde. Flertallet i lovgivningsmagten ville altså nok i beskedent omfang hjælpe